

голѣма. Трѣба не само да са отсѣче дѣрвото, но и да са донесе въ къщи, да са одѣла, да са нарѣжи, да са превие за колело, да са направѣтъ спици, главини и т. н. Всичко това става само съ трудъ, и цѣната на стоката за това е и голѣма, защото за нея е отишло много трудъ. Може да кажѣтъ че съ единъ трудъ неможешъ направи кола, че трѣба за това и брадва и трионъ; а сѣчивата нали не сж трудъ, макаръ че и тѣ ще влѣзжтъ въ цѣната на колата. Самитѣ сѣчива — да кажемъ не сж трудъ, но сж направени и тѣ съ трудъ. Тѣ въ това отношение не са различаватъ отъ колата. Брадвата, напр. както и колата, е направена отъ дѣрво и желѣзо, — и едното и другото не е направено отъ человекъ, а са намѣрва по земята, и до като дѣрвото расте, а желѣзото лѣжи въ земята, тѣ неможжтъ да имжтъ никаква цѣнность. Но за да направимъ брадва, трѣба да отсѣчемъ дѣрво и да извадимъ изъ подъ земята желѣзо, сетѣ всичко това да обработимъ както трѣбе, и само тогава ще имамъ брадва. Сега тѣзи дѣрвена топарижка съ остро желѣзо на края отъ които е направена брадвата, имжтъ цѣнность; тя е равна на всичкия този трудъ който е употрѣбенъ за добиванieto на дѣрвото и желѣзото и за изработването на брадвата отъ тѣхъ. Значи, макаръ че въ цѣнността на колата ще влѣзе не само труда, но и цѣнността на брадвата, но понеже брадвата има само за това цѣнность че за нея е похарчено трудъ, то можемъ да кажемъ и за колата че тѣ за това имжтъ голѣма цѣнность, защото за направата имъ е употрѣбенъ много трудъ. Значи, ако за изработването на една стока е отишло два пѣти по много трудъ, отъ колкото за изработването на друга, то цѣнността на първата е два пѣти по голѣма отъ цѣнността на последната, т. е. мѣрквата на цѣнността на всѣко нѣщо, направено или добито отъ человекъ, е труда похарченъ за него и всѣко такова